Maxaad sameynaysaa?

- **Hubso in xarunta aad ku dhalayso ay haysato cinwaankaaga iyo taleefoon lambarkaaga saxda ah.**
- **Xaqiiji inaad la socodsiiso cida dhakhtar u noqon doonta ilmahaaga marka xarunta laga saaro.**
- **Wayddii natiijooyinka shaybaadhka ugu horeeyay ee ilmahaaga.**

Si aad u aragto FIIDIYOW ku saabsan baaritaaanka ilmaha dhashey, booqo mareegtada BabysFirstTest.org kadibna daawo: https://www.youtube.com/watch?v=Zwb1tQPHmxs **ama ka eeg fiidiyowga "Hal Cag Waqtigiiba" ("One Foot at a Time")**
http://www.savebabies.org

Si aad u dalbato buugyaraha MACLUUMAADKA WAALIDKA oo badan:
Wac 402-471-9731 ama fakis ugu dir dalabka "NNSP" : fakis 402-471-1863 ama iimayl dhhs.newbornscreening@nebraska.gov. Qeex: Buugyaraha Hagaha waalidka, ama buugyaraha Baaritaanka Maqalka ("Ilmahaaga Wax Ma Maqli Karaa?" ama "Ilmahaaga Wuxuu u Baahan Yahay Baaritaan Kale oo Xagga Maqalka ah"). Sidoo kale waxaa lagu heli karaa dhawr luuqadood oo kale.

Daabicdda iyo qaybinta buugan macluumaadka waalidka waxaa suurtageliyay maalgelin laga helay Cinwaanka V, Deeqda Kutlada Caafimaadka Dhallaanka iyo Hooyada ee lagu taageerayo Baaritaanka Ilmaha Dhashey ee Nebraska iyo *Barnaamijka Cilmiga Fir-gudbinta/hiddaha.*

U.S. Department of Health and Human Services
HRSA
Health Resources and Services Administration

Waaxda Caafimaadka iyo Adeegyada Aadanaha ee Nebraska waxaa ka go'an tallaabo xoojin/fursad shaqaalayn loo simman yahay kamana sameyso takoor bixinta faa'iidooyinka iyo adeegyada.

printed on recycled paper

Dib loo eegay. 10/04/2014

HAGAHA WAALIDKA

EE SHAYBAADHKA ILMAHA HADA DHASHAY

BARNAAMIJKA SHAYBAADHKA ILMAHA DHASHEY EE NEBRASKA

Oktoobar, 2014

Department of Health & Human Services
DHHS
NEBRASKA

WAA MAXAY SHAYBAADHKA ILMAHA HADA DHASHEY?

Shaybaadhka ilmaha hada dhashey waxaa loo sameeyaa ilmo kasta ee ku dhasha Nebraska. Waa baaritaano dhawr ah oo wada socda oo loo sameeya si loo helo xaaladaha qaar dhibaatooyin u keeni kara ilmahaaga. Adiga iyo dhakhtarka ilmahaaga ma sheegi kartiin idinka oon eegaya ilmahaaga haddii uu leeyahay wax ka mid ah xaaladahan. Baaritaanada (shaybaadhka dhiigga, shaybaadhka maqalka iyo shaybaadhada wadnaha) waa loo baahan yahay si loo oggaado sidaas awgeed dhibaatooyinka waa laga hortagi karaa ama waa la yareyn karaa. Buugan wuxuu sharxayaa saddexdan nooc ee ah shaybaadhadaas.

Kumaa u baahan in la baaro? Dhammaan ilmaha ku dhasha Nebraska waa in ay maraan shaybaadhkan Dhibicda-Dhiigga iyo Cudurka Wadnaha. Baaritaanada waxay aad muhiim ugu yihiin ilaalinta caafimaadkiisa iyo badbaadada ilmaha in laga baajiyo cudurada, taas oo sharciga uu waajibyay. Isbitaalka waxaa sidoo kale sharcigu uga fadhiyaa in uu bixiyo shaybaadhka maqalka ee ilmahaaga.

Sidee looga baaraa ilmaheyga baaritaanka dhibicda-dhiigga? Shan dhibcood oo dhiig ah ayaa laga soo qaadaa ciribta ilmahaaga. Muunada dhiigga waxaa loo diraa shaybaarka baaritaanka ilmaha dhashey waxaana laga baaraa xaaladaha lagu sharxay bogogga xiga.

Waa maxay sababta ay muhiim u yihiin baaritaanada ka-fiirinta? Sharciga waxa uu dhigayaa shaybaadh lagaga hortagayo naafonimo xagga caqliga ah, maskaxda iyo waxyeello gaarta xubin, suuxdin, dhiig-furan maskaxeed, dhibaatooyin kale oo raagga iyo xataa dhimashada ilmaha yar. Xaaladaha la baaro sida caadiga ah waxaa lagu xakameyn karaa daaweyn waqtiga hore ah oo habboon. *(Waxaa jira waxyaabo kale oo sababa dhibaatooyinkan caafimaad, jirrada iyo dhimashada ee aan lagu oggaan karin* shaybaadhadan*).*

Goorma ayaa ilmahaaga la baarayaa? Dhakhtarkaaga ayaa qaadaya dhiigga loogu talogalay baaritaanada ka hor intaanu ilmahaagu ka bixin isbitaalka. Haddii adiga iyo ilmahaaga aad guriga tagtiin ka hor inta ilmahaaga uusan gaarin da'da 24 saacadood, ilmahaaga wuxuu u baahanayaa in baaritaanada qaar dib loogu celiyo. Isbitaalka waxaa laga yaabaa in uu balamo ballantan kuu sameeyo ka hor inta aadan bixin. Haddii kale, waa in aad la xiriirto dhakhtarkaaga si baaritaanada laguugu celiyo kadib marka ilmahaaga uu gaaro 24 saacadood. Baaritaanada qaar waxay bixin karaan natiijooyin lagu kalsoonaan karo ka hor da'da 24 saacadood balse ma aha dhammaan.

Ilmaha ku dhasha guriga: Ilmaha ku dhasha guriga waa in sidoo kale laga baaro cuduradan. Waalidka(waalidiinta) ama qofka diiwaangelinaya dhalmada waa in u diyaariyo dhakhtar si loo dhammeystiro shaybaadhadan. Dhiigga waa in la qaado inta u dhaxeyso 24 iyo 48 saacadood ee dhalmada, sidaas awgeed

daaweyn kasta ee loo baahdo waxaa loo bilaabi karaa sida ugu dhakhsaha badan ee suurtagalka ah. Xataa haddii ilmaha uu weyn yahay waa in uu shaybaadhka markaa. Inkastoo aysan yara fiicnayn marka la eego waqtiga, caruurta waaweyn waxay wali ka faa'iideysan karaan daaweynta xaaladaha qaar.

WAA MAXAY XAALADAHA KU JIRA NOOCYADA SHAYBAADHKA Dhibicda-Dhiigga CAADIGA AH EE NEBRASKA?

Xanuunada Aashitada Amino

Phenylketonuria, (FEE-nil-KEE-tone-u-ree-ah), ama PKU, waa xanuun ay keento aashitada amino. Ilmaha qaba PKU ma burburin karo phenylalanine ama phe Phe waa aashito amino oo laga helo cuntooyinka borotiinta sida caanaha, hilibka, ukumaha iyo farmaajo. Heerarka phe oo sareeya waxay keeni kartaa waxyeello soo gaarta unuga maskaxda iyo dareemaha waxayna sababi kartaa maskax dhimmanaan. Haddii la oggaado waqti hore ilmahana lagu bilaabo cunto gaar ah, naafonimada caqliga ayaa laga hortagayaa. Xanuunada Aashitada Amino ee kale ee la baaro waxaa ka mid ah: • Argininosuccinic Acidemia (yaraanshaha ASA Lyase) • Citrullinemia (CIT) • Homocystinuria (HCY) • Cudurka Kaadida Maple Syrup (MSUD) • Tyrosinemia (TYR)

Biotinidase deficiency (BIOT) (Xanuun la kala dhaxlo oo an jirka isticmaali karin fitiiminka bayotin)

(BYE-o-TIN-I-days) waa xanuun laga helo carruurta aan lahayn falgal-de-dejeyada (dheefshiid)biotinidase. Kani wuxuu horseedi karaa suuxdin, dhib u dhac ku yimaada koritaanka, canbaar, iyo

dhago la'aan. Dhibaatooyinka waxaa looga hortagi karaa daaweynta biotin (oo ah fitimiin) oo la bilaabayo toddobaadyada ugu horeeya ee nolosha.

Congenital adrenal hyperplasia (CAH) (Xaalado Lagu Dhasho ee Xaddida Awooda Sameynta Hoormoonada Muhiimka ah)

(Congenital A-DREE-nal Hyper-PLAY-zia) waa xanuun ay sababto yaraanshaha falgal-de-dejiye (dheefshiidka) ee keenta in qanjirka adrenal uu soo saaro hal hoormoon oo aad u yar ama mid wax badan ah. Caruurta qaar ee qaba xanuunkan waxay halis ugu jiraan dhimasho kadis ah. Dhibaatooyinka waxaa looga hortagi karaa daaweynta hoormoonta ee waqti hore la bilaabo.

Hypothyroidism Aasaasiga ah ee Lagu Dhasho (CPH)

(HIGH-po-THIGH-roid-ism), ama CPH waa xanuun ay keento tayrood aan ku filnayn oo jidhka ku jirta. Saameynta caadiga ah ee ugu badan ee CPH waa naafonimo caqliga ah iyo koritaan liita. Haddii daaweynta daawada tayrood ay bilaabato dhawrka toddobaad ee ugu horeeya ee nolosha, carruurtan sida caadiga ah waxay u korayaan si caadi ah.

Cystic Fibrosis (CF) (Sambab-galeenka la kala dhaxlo)

(SIS-tic FY-bro-sis) waa xanuun fir-ah ee u saameeya dadka siyaabo kala duwan. Waxay leeyihiin qufac joogto ah, xiiq ama hiiraag. Waxay yeelan karaan rabitaan cunto oo xad-dhaaf ah, balse waxay yeelanayaan koritaan liita iyo saxaro badan, oo dufan leh. Marka loo bilaabo daaweyn waqti hore kuwa dhibaatooyinka ku qabi lahaa in miisaankooda uu kordho, waxay yeelan karaan koritaan iyo horumar wanaagsan. Marka nooca cudurka lagu oggaado baaritaanka ilmaha dhashey, qaar waxay yeelan karaan isbitaal dhigid yar. La-socoshada joogtada ah waxay ka hortagi kartaa ama yareyn kartaa caabuqyada sanbabka.

Cilladaha Hawo Qaadashada Aashitada Dufunta (FAO's)

Yaraanshaha Acyl-CoA Dehydrogenase Silsilada Dhexe (Medium Chain A-seal Co-A Dee-HIGH-dra-gen-AZE Deficiency - MCAD) waa xanuunka dheefshiidka aashitada dufunka. Marka ilmaha iyo carruurta qabta MCAD ay xanuunsadaan ama ay sooman yihiin muddooyin dhaadheer, sonkorta dhiigga waxay hoos ugu dhaceysaa si halis ah waxayna halis ugu jiraan in ay ku dhacdo "dhibaato dheef-shiid." Dhibaatada dheefshiidka waxay horseedi kartaa suuxdin, in lagu guuldarayso neefsashada iyo wadne qabad. Tani waxay sababi kartaa waxyeelo maskaxeed oo gaar ah oo halis ah ama dhimasho. Si kastaba, baaritaanka wuxuu bixin karaa oggaanshaha nooca cudurka ka hor inta aysan calaamado imaan. Waalidiinta waxay kadib ka fogaan karaan muddooyinka soonka, waxayna garanayaan goorta la raadsanayo daryeel caafimaad oo waqti hore ah, si looga hortago dhibaato. Raashiin dheeraad ah oo gaar ah ayaa lagu dari karaa raashiinka ilmaha si looga hortagga dhibaatooyinka. Cilladaha Aashitada Dufunta kale ee la baaro waxaa ka mid ah: • Cilladda Qaadashada Carnitine (CUD) • Yaraanshaha Hydroxyacyl-CoA Dehydrogenase Silsilidda Dheer (LCHAD) • Yaraanshaha Borotiinka Trifunctional (TFP) • Yaraanshaha Acyl-CoA Dehydrogenase Silsiladda Dheer (VLCAD)

Galactosemia (GAL)

(Guh-LAK-toe-SEE-me-ah) waa xanuun sonkorta fudud ee loo yaqaano "galactose" aanan la awoodin in lagu burburiyo jirka. Galactose waxaa laga helaa caanaha naaska, waxyaabo badan oo caanaha laga sameeyo iyo caanaha gasaca ee carruurta. Haddii ay jirka ku badato, waxay waxyeellayn kartaa indhaha, beerka, iyo maskaxda ilmaha waxayna noqon kartaa mid halis gelinaysa noloshiisa. Marka waqti hore la bilaabo, raashiin gaar ah wuxuu ka hortagi karaa dhibaatooyinkan.

Xanuunada Dhiiga (Hemoglobinopathies (HGb's))

(He-ma-glow-bin-OP-ah-thees) waa dhawr xanuun oo isku biiray oo ku dhaca unugyada dhiigga cas, kuwaas oo uu kamid yahay cudurka ku dhaca unugyada dhiigga (sickle celle anemia). Caruurta qabta xanuunadani waxay aad u badan tahay in ay yeeshan dhiig yari, dhacdooyin xanuun ah, dhiig furan maskaxeed, iyo caabuqyo nolosha halis geliya. Daaweynta waqtiga hore ee daawada disha jeermiska, tallaalada iyo waxbarashada waalidka ayaa yarayn kara. Tallaabooyinkan waxay ka hortagi karaan caabuqyada halista ah ee wakhtiga carruurnimada, waxayna yareyn karaan dhibaatooyin caafimaad.

Xanuunada Aashitada ee Nool (OA's)

Xaaladahan waxay ku yeelan karaan saameyn kala gaddisan carruuurta min xaalad fudud ilaa xaalad daran ah oo ay kamid tahay mushkilado dheef-shiidka iyo wadnaha, murqaha, iyo unugyada qaarkood ah. Ilmaha qaba xanuunadan waxay noqon karaan kuwa si dhaqso ah u xanuunsada, suuxa, miyir-beela, iyaga oo yar bayna dhiman karaan. Xanuunada Aashitada ee Nool ee la baaro waxaa ka mid ah: • Yaraanshaha Beta Ketothiolase (BKT) • Nooca I ee Glutaric Acidemia (GA-I) • Isovaleric Acidemia (IVA) • Methylmalonic Acidemia (mutase) & (Cbl B&C) • Yaraanshaha Carboxylase leh Qaybaha badan (MCD) • Propionic Acidemia (PA) • Yaraanshaha 3-Methylcrotonyl-CoA Carboxylase (3-MCC) • 3-Hydroxy-3 Methylglutaric Aciduria (HMG)

Isku Gayn Difaaca Jirka OoYar (SCID)

Mararka qaar loo yaqaano cudurka "wiilka-xumbada" SCID waa xaalad aad u daran oo nolosha halis gelinaysa. Caruurta qaba cudurka ma laha nidaamka difaaca jirka oo shaqaynaya waxayna yeelanayaan caabuqyo soo-noqnoqda. Daaweyn la'aan ilmahan sida caadiga ah waxay ku dhintaan labada sano ee ugu horeeya ee

noloshooda. Si kastaba ha ahaatee, waxqabadka waqtiga hore ah iyo tallaalidda unugyada asliga ah ee dhuuxa lafaha waxay daawayn karaan ilmahan. Baaritaanada ka-fiirinta waxay sidoo kale soo qaadi kartaa yaraanshayaasha difaaca kale ee unuga-T taas oo daaweyn kale la siin karo.

Sideen ku oggaan karaa natiijooyinka?

Dhakhtarka ilmahaaga waa in uu ka helo natiijooyinka isbitaalka halka dhiigga lagu qaaday. Sida caadiga waqtiga shaybaadhka koowaad ee "ilmaha-ladan". Hubso in aad wayddiiso dhakhtarka ilmahaaga natiijooyinka shaybaadhka ee ilmaha hada dhashey.

Kawaran haddii natiijooyinka shaybaadhku yihiin kuwo aan caadi ahayn?

Natiijada shaybaadhka-fiirinta ee “togan (positive),” aan caadiga ahayn ama aan wax natiijo ah ka soo bixin waxaa kaliya loola jeedaa in ilmahaaga laga yaabo in uu qabo mid ka mid ah xaaladaha kor lagu soo xusay. Mararka qaarkood natiijooyinka shaybaadhka ee togan (positive) ah waxaa laga helaa ilmo aan qabin xaaladda. Oggaanshaha nooca cudurka laguma sameeyo baaritaanka shaybaarka koowaad. Baaritaan dheeraad ah ayaa loogu baahanayaa si loo go'aamiyo haddii ilmahaaga uu dhab ahaantii qabo.

Haddii lagaa dalbado in ilmahaaga dib loo baadho, fadlan si dhaqso ah u samee si shaybaadhka loogu celiyo loona helo natiijooyinka kama danbaysta ah. Haddii loo baahdo, daaweynta waa in loo bilaabo sida suurtagalka ah ee ugu dhaqsiyaha badan si

looga hortago bilowga hore ee dhibaatooyinka ee loogu talogalay caafimaadka ilmahaaga iyo koritaanka, ama xaaladaha qaar si looga hortago dhimashada.

Maxaa kale ayaa laga yaabaa in la i wayddiiyo si ilmaheyga "dib-loogu baaro?"

Waxyaabo qaar waxay dhibaatooyin u geysan karaan baaritaanada. Marka waxyaabahan ay dhacaan, aad uma hubsan karno natiijooyinka qaar. Sababaha qaar ee waalidiinta loogu xilsaaro in ay dib u keenaan ilmahooda si dib-loogu baaro waa:

- Muunadda waxaa la qaaday waqti hore si xaaladaha qaar loo baaro (in ka yar da'da 24 saacadood).
- Muunadda lama qaadin ka hor inta aan dhiig lagu shubin ama waqti hore kadib dhiig ku shubidda; ama
- Dhibaato ayaa ku dhacday tayada munaadda (tusaale, dhibaatada qaadista iyo/ama maaraynta dhibcaha dhiigga qalalan).

ILAALADA LOOGU TALOGALAY MUUNADA DHIIGGA ILMAHAAGA

Waxaa muhiim in aad ku qanacdid in muunadda dhiigga ilmahaaga kaliya loo adeegsado ujeeddada loogu gol leeyahay. Taasi waa, in la helo macluumaad caawin kara ilmahaaga. Sharciga iyo xeerarka Nebraska waxay u baahan yihiin kuwan soo socda: Shaybaarka waa in uu hayo muunadaha baaritaanka ilmaha hada dhashey ugu yaraan 90 maalmood. 30 maalmood gudahooda

kadib muddada 90 maalmood ah, shaybaarka waa in uu daadsho muunadda. Dhibcaha dhiigga waxaa loo daadshaa si aanan loogu xiriirin karin macluumaad aqoonsi (waa la gubaa). Tani waa ilaalinta muhiimka ah ee macluumaadka hiddo-wadeyaasha.

Muunada dhiigga ilmahaaga waxaa kaliya loo adeegsan karaa cilmi-baaris dadweyne haddii dhammaan waxyaabahan la soo helo:

- oggolaanshagaaga oo qoran
- qaoraal balanqaad ah oo dhigaya in ilmaha haybtiisa aan la shaacin doonin
- Ansixinta Guddiga Dib-u Eegista Hay'adeed ee raaca ka ilaalinta dadka aadanaha ah halisaha cilmi-baarista ee hoostaga qayb-hoosaada A ee qaybta 46 ee 45 ee Xeerka Sharciyada Federaalka, sida ay u jireen 1 Sibteembar, 2001
- ansaxinta Guddiga La-talinta Gobolka ee Baaritaanka Ilmaha Dhashey
- ansixinta Sarkaalka Sare ee Caafimaadka ee Waaxda Caafimaadka iyo Adeegyada Aadanaha ee Nebraska

Dib Ula Soo Bixidda Dhiigga Ilmahaaga

Sida aad ka akhrin doonto bogga xiga, maqalka ilmahaaga sidoo kale waa la baarayaa. Loogu talogalay ilmaha "la xaqiijiyay" in ay leeyihiin maqal la'aan, baaritaan dheeraad ah ee lagu sameynayo dhibicda dhiigga waxaa laga yaabaa in uu caawimaad yeesho. Caabuqa Cytomegalovirus (CMV) ee jira xilliga dhalashada wuxuu sidoo kale keeni karaa maqal la'aan. Baaritaanka CMV ee lagu dhasho waxaa sida ugu fiican luugu guuleystaa muunadaha la qaado waxyar kadib dhalashada (tusaale ahaan dhibicda dhiigga qalalan). Baaritaanada ku saabsan muunadaha dambe ma sheegi karaan kala duwanaanshaha u dhaxeeya CMV "lagu dhasho" ama "la qaado". Sidaas awgeed, haddii ilmahaaga uusan ka gudbin baaritaanka maqalka, waa muhiin in la helo baaritaanka maqalka

oo lagu celiyo iyo in loo sameeyo baaritaanka oggaanshaha maqalka la xiriira sida ugu dhaqsiyaha badan ee suurtagalka ah. Habkaasi, haddii ilmahaaga uusan lahayn maqal la'aan, waxaad wayddiin kartaa takhtarka ilmahaaga si aad ugu codsatid dhibicda dhiigga la qalajiyay si loo soo celiyo oo loogu sameeyo baaritaano badan ka hor inta dhibcaha dhiigga aan la baabi'inin.

* *

Qoraal Gaar ah:

Baaritaanada ilmaha dhashey kaligooda **looma adeegsan karo in lagu sameeyo oggaanshaha ugu dambeeya**. Waa "baaritaan", loo qaabeeyay in lagu oggaado ilmaha dhashey ee u baahan baaritaan dheeraad ah si loo go'aamiyo haddii ay qabaan xanuunada qaar. Baaritaanada tijaabada ah waa kuwo aad wax ku ool u ah waxayna siiyaan ilmaha dhashey fursadda ugu fiican oo ay ku aqoonsanayaan xanuunada waqti hore oo ayna u helayaan daaweyn.

Si kastaba, sida baaritaanada shaybaarka badankooda, baaritaanada loo adeegsado baaritaanka ilmaha dhashey ma damaannad qaadayo in ilmaha dashey kasta ee cudurka qaada in la aqoonsado, ama in kaliya ilmaha yaryar ee halista badan ugu jira in ay cudurka qaadaan ayaa yeelanaya natiijooyin togan (positive). Sidaas awgeed, waa muhiim in la aqoonsado in ay jiri karaan xoogaa "togan(positive) been ah" (ilmaha dhashey ee leh natiijada togan, aan caadiga ahayn ama aan wax natiijo ah ka soo bixin kuwaas oo goor dambe la oggaaday in aysan qabin xanuunka looga shakiyay), iyo suurtagalnimada "saliim(negative) been ah" (ilmaha dhashey ee leh natiijooyinka baaritaanka caadiga ah kuwaas oo goor dambe la oggaaday in ay qabaan mid ka mid ah xaaladaha).

BAARITAANKA MAQALKA ILMAHA DHASHEY

Dhammaan isbitaalada waxay bixiyaan baaritaanka maqalka ilmaha dhashey xilliga diiwaangelinta dhalashada ama qabanqaabada xarun kale kadib diiwaangelinta dhalashada.

Maqal-la'aanta xaddiga badan waa mid ka mid ah cilladaha dhallashada ugu weyn ee ugu badan. Haddii aanan la oggaan waqti hore, maqal waayidda waxay saameynaysaa horumarka luuqadda, koritaanka bulshada iyo shucuurta, iyo hawlqabadka waxbarasho ee carruurta. Oggaanshaha waqtiga hore ee maqal waayidda, ee raacsan waxqabadka waqtiga hore iyo daaweynta ka hor lix (6) bilood, waa mid aad wax ku ool u ah ee caawinta luuqadda ilmaha, wargaarsiinta iyo koritaanka waxbarasho.

Baaritaanka maqalka waa hab ammaan ah ee lagu sameyn karo waqti aad u gaaban. Waxaa jira labo habab ee laga yaabo in la adeegsado: jawaabta maqalka maskaxda (ABR) iyo/ama sii-deynta dhawaaq gudaha ka yimaada (OAE). Labaduba waxaa la sameeyaa marka ilmaha uu hurdo ama aamusan yahay. Jawaabaha dhawaaqyada lagu diro samaacado yaryar waxaa la xisaabaa oona celcelis ahaan lagu sameeyaa kumbuyuurta. Waa muhiim in la xasuusto in ilmaha dhashey badankooda laga yaabo in aysan ka gudbin baaritaanka maqalka, kaliya baaritaanka maqalka la xiriira oo dheeraad ah iyo qiimeyn ayaa go'aamin karta kuwa dhab ahaantii

leh maqal la'aanta. Sidaas awgeed waa muhiim in aad la shaqeyso takhtarka ilmahaaga si aad u hesho baaritaan dheeraad ah haddii natiijooyinka baaritaanka ay muujinayaan "u dir" (ama kama gudbin).

Haddii ilmahaaga uu ka gudbo baaritaanka maqalka balse uu leeyahay cunsuro halis ee loogu talogalay maqal la'aanta, takhtarkaaga iyo takhtarka ilmahaaga waxay doonayaan in ay si dhow ula socodaan ilmahaaga. Cunsurada halista qaarkood waxaa ka mid ah taariikhda qoyska ee dhibaatooyinka maqalka, miisaanka dhalashada ee hooseeya ama xaaladaha caafimaadka qaarkood. Baaritaanka maqalka ilmaha dhashey ma soo saarayo maqal la'aanta goorta dambe la yeesho, tusaale ahaan, iyada oo sabab u ah caabuq halis ama jirro ah.

Haddii ilmahaaga laga shakiyo ama la helo in uu leeyahay maqal la'aam, Barnaamijka Waxqabadka Waqtiga Hore ee Nebraska ee loo yaqaano "Shabakada Koritaanka Hore" wuxuu kugu caawin karaa in aad isku dubarido adeegyada nidaamyada dugsiga degaanka iyo bixiyeyaasha adeega qiimeynta, adeegyada waxqabadka hore iyo tiknoolajiyada taageerada leh.

Wac 402 471-2471 ama Wac Taleefoonka Bilaashka ee 1-888-806-6287 -14-
Shabakada Koritaanka Hore (EDN) waxay bixinaysaa adeegyo iyo taageero ee la qaabeeyay iyada oo ay sal u tahay baahiyada carruurta dhalashada ilaa da'da saddex iyo qoysaskooda aaminsanaanta in waalidiinta ay garanayaan waxa u wanaagsan qoysaskooda.

SHAYBAADHKA ILMAHA HADA DHASHEY EE WADNA XANUUNKA XUN (CCHD)

Cudurka wadnaha ee lagu dhasho waa xanuunada ugu badan ee lagu dasho kuwaas oo saameya ku dhowaad 1000 ilmood ee dhashaba 8 kamid ah. Qaababka qaar ee cudurka wadnaha ee lagu dhasho waxaa heli kara marka la baaro bixiyaha daryeelka caafimaad ee ilmaha. si kastaba, mararka qaarkood ilmaha ma muujinayo calaamadaha dhibaatada ilaa ay isbadan ku saameyso. Baaritaanka waxaa loo sameeyaa in lasii ogaan karo kahor inta calaamadaha aysan soo bixin. Ma aha in dhammaan noocyada cudurka wadnaha lagu oggaan karo baaritaanka ilmaha hada dhashey ee loogu talogalay CCHD, balse baaritaanka wuxuu kordhinayaa fursadaha oggaanshaha hore ee loogu talogalay 7 nooc ee cudurka wadnaha lagu dhasho ee ugu daran. Baaritaanka loogu talogalay CCHD wuxuu ku lug leeyahay saaridda cabbiraha garaaca wadnaha cagta iyo gacanta ilmahaaga.

Sawirka Waxaa Laga Soo

Waa mid fudud oo aan xanuun lahayn, cabbirka garaaca wadnaha wuxuu cabbirayaa qaddarka ogsijiinta ee ku jirta dhiigga iyo heerka garaaca wadnaha. Caruurta heerarka ogsijiinta dhiigoodu hooseyso waa in ay helaan shaybaadh dheeraad ah. Baaritaanka waa in lagu sameeyo da'da 24 saacadood ama waxyar markaas kadib. Ilmaha loo diray gudigga baaritaan la'aan ee leh CCHD aanan la oggaan, waxay yeelan karaan waxyeello xagga maskaxda iyo unugyada kale oo halis ah ama xataa dhimasho marka ay waayaan ogsijiinta keeni kara. Qaadidda CCHD ee waqtiga hore waxaa loola jeedaa in aad gacan ka geysan karto ka hortadda dhibaatooyinkan iyo in aad hesho daaweyn loogu talogalay ilmahaaga si loo saxo ciladda wadnaha.

Hadaad Rabto Macluumaad Dheeraad ah oo ku saabsan BAARITAANKA (DHIBICDA-DHIIGGA) EE ILMAHA DHASHEY

Wac 402-471-6733 ama 402-471-0374 ama iimayl u dir dhhs.newborn.screening@nebraska.gov. Sidoo kale, eeg mareegtadeenna: www.dhhs.ne.gov/nsp/. Marka aad joogto isbitaalka, wayddii kalkaalisadaada wixii ku saabsan daawashada fiidiyow gaaban oo ku saabsan baaritaanka ilmaha dhashey.

Hadaad Rabto Macluumaad Dheeraad ah oo ku saabsan BAARITAANKA MAQALKA:

U-noqo buugyaraha: "Ilmahaaga Wax Ma Maqlaa?" oo ku jira xirmadaada ilmaha dhashey. Haddii aadan helin buugyarahan ama aad qabto su'aalo ku saabsan Barnaamijka Waxqabadka iyo Oggaanshaha Hore ee Maqalka ee Nebraska (NE-EHDI), kala xiriir Waaxda Caafimaadka iyo Adeegyada Aadanaha ee Nebraska: 402-471-6770.

Su'aalaha la xiriira Barnaamijka **Waxqabadka Hore** ee Nebraska kala xiriir "Nebraska CHILDFIND" 1-888-806-6287. Ama booqo www.nde.state.ne.us/ECH/EARLY/echp.htm .

Hadaad Rabto Macluumaad Dheeraad ah oo ku saabsan BAARITAANKA CUDURKA WADNAHA EE LAGU DHASHO EE HEERKA XUN AH:

Kala hadal takharka ilmahaaga ama bixiyaha kale ee daryeelka caafimaad. Xarumaha Xakameynta Cudurka iyo Ka Hortagga waxay leeyihiin mareegto wanaagsan ee ah: http://www.cdc.gov/ncbddd/pediatricgenetics/cchdscreening.html